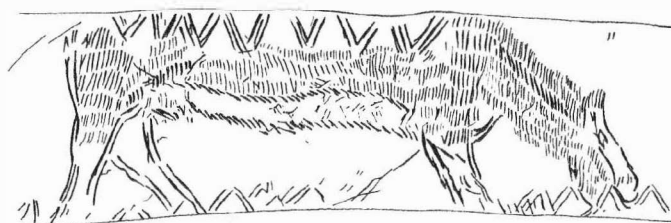

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1963

BRNO 1964

IX. výzkumná sezona na neolitickém sídlišti u Mohelnice, o. Šumperk.

Rudolf Tichý

Vzhledem k velkému množství materiálu, získaného systematickým výzkumem na mohelnickém sídlišti v předchozích letech /1953-1962/, který je nutno zpracovat a zhodnotit, jakož i z důvodu pověření referenta jinými úkoly v rámci ústavní činnosti, bylo letos upuštěno od většího terenního odkryvu.

Práce byly v Mohelnici zahájeny dne 7. srpna 1963 /průměrně s 3-4 pracovníky/ ve spolupráci s technickým asistentem V. Vymazalem, a trvaly do prosince 1963. V terénu jsme se soustředili na dokončení výzkumu části plochy, odkryté zhruba již v r. 1962 /rozsah asi 200m²/. Zde jsme sledovali dále půdorys pravouhlé chaty, zachycený již v předchozím roce. Rovněž byl vypracován rozsáhlý objekt 063, nacházející se na ploše cca 50m², při západní straně chaty. Objekt 063 je značně členitý - tvoří jej soustava několika jam s většími ohništi event. destruovanými pecemi, které se nacházely většinou na povrchu jam, při jejich okrajích. Pro účely magnetické datovací metody byly z ohnišť odebrány příslušnými odborníky vzorky. Z výplně objektu 063 jsme získali větší množství zlomků volutové keramiky, převážně pozdního charakteru /tzv. šárecký typ/, z nich mnohé jsou tuhovány. Obsah jam i objektů byl opět proplachován, podobně jako v předchozích sezonách. Část kompaktní výplně, ve stavu bezprostředně po vyjmutí obtížně zpracovatelnou, jsme ponechali na proplachování v roce 1964; vlivem mrazu se stává sypkou a její proplachování nečiní pak již tolik potíží, jak jsme si ověřili i v dřívějších letech.

Odkryvem v roce 1963 jsme skončili prakticky výzkum jižního okraje osídlené plochy. Neprozkoumané zůstaly ovšem úseky buď zastavěné nebo těžko přístupné /nadzemní objekty místní provozovny n.p. Štěrkopísek/. V budoucnosti bude třeba věnovat opět pozornost osídlení, které se nachází zejména v prostoru nejvyššího bodu návrší.

Souběžně s pracemi v terénu probíhalo přímo na výzkumu předlaboratorní zpracování materiálu /mytí, číslování, obtiskování, popis aj./ z předchozích sezon, jako podklad pro náleзовé zprávy.

Die IX. Ausgrabungssaison auf der neolithischen Siedlung bei Mohelnice,

Bez. Šumperk. Mit Rücksicht auf die grosse Menge des bisher in Mohelnice gewonnenen Material /aus den Jahren 1953-1962/, das zu verarbeiten und auszuwerten ist, aber auch aus anderen Gründen, wurde im Jahre 1963 von einer grösseren Terrainabdeckung abgesehen. In der Zeit vom 7. August 1963 bis Dezember 1963 konzentrierten wir uns einerseits auf die weitere Verarbeitung der bisherigen Funde als Unterlagen für den definitiven Fundbericht, andererseits /mit durchschnittlich 3-4 Arbeitern/ auf die Beendigung der Erforschung eines Teiles jener Fläche, die wir bereits im Jahre 1962 grob abgedeckt hatten /ca 200 m²/. Hier verfolgten wir den Grundriss einer rechteckigen Hütte, den wir schon im vorigen Jahre erfassten. Ebenfalls wurde das ausgedehnte Objekt 063, das sich auf einer Fläche von ca 50 m²,

längs der westlichen Hüttenwand befindet, ausgearbeitet. Objekt 063 ist von einem Komplex mehrerer Gruben mit grösseren Feuerstätten event. destruierten Feuerherden gebildet, die meistens auf der Grubenoberfläche, an ihrem Rande liegen. Für die magnetische Datierungsmethode wurden von den Feuerstätten Proben abgenommen. Aus der Füllung des Objektes 063 haben wir eine grössere Anzahl volutenkeramischer Scherben gewonnen, die vorwiegend einen späten Charakter aufweisen /sog. Sárka-Typus/; viele davon sind graphitisiert. Auch in diesem Jahr haben wir den Objekt - und Grubeninhalt durchschwemmt.

Mit den Arbeiten im Jahre 1963 haben wir praktisch die Erforschung des südlichen Randes der besiedelten Fläche abgeschlossen, mit Ausnahme der verbauten und schwer zugänglichen Stellen. In Zukunft wird es notwendig sein, wiederum die Aufmerksamkeit jener Besiedlung zu widmen, die sich besonders im Raume des höchsten Punktes der Anhöhe befindet.

- - -

Volutenkeramik aus Vítovice, Bez. Vyškov.

Rudolf Tichý

Tf. 3-4.

Bei der Terrainerforschung am 17. 4. 1963 untersuchten Mitglieder des Archäologischen Institutes der ČSAV in Brno auch den Wasserleitungsgraben im nordwestlichen Teil der Gemeinde Vítovice. Hier waren am Fusse eines Abhanges mehrere prähistorische Objekte angeschnitten worden, die aus verschiedenen Zeitabschnitten stammen /vergl. auch in diesem Band von Přehled výzkumů Seite 41-42. Unter diesen Objekten verdient eine Grube besondere Aufmerksamkeit, die sich im nördlichen Abschnitt befand und durch den Graben im breit gestört war. Bei der unmittelbar vorgenommenen Rettungsgrabung konnte aus der schwarzbraunen, ziemlich kompakten Grubenfüllung, die schon ca 20 cm unter der Oberfläche sichtbar war und eine Tiefe von ungefähr 150 cm erreichte, eine Menge volutenkeramisches Material gewonnen werden, das einen ziemlich einheitlichen Charakter aufweist.

An Verzierungsornamenten sind hier folgende vertreten: Finger- oder Nagelornamente, den ganzen Gefässkörper bedeckend /A2^{1/}; Tf. 3:16-18/; rillenförmige geritzte Linien, die ein zwei- oder dreireihiges Spiralornament bilden, aber auch geradlinig angebracht sind /C1; Tf. 3:1-3,7/; bei zwei Scherben von dickwandigen kugelförmigen Gefässen ist der Rand mit Fingertupfen versehen /Tf. 4:1,2/.

Gefässformen sind folgende vorhanden: a/ dickwandige amphorenartige /Tf. 3:5, 9,15/; b/ grobe kugelförmige von verschiedener Grösse, manche mit Knubben /variable Formen/ oder Henkeln versehen /Tf. 4:3,7,8; Tf. 3:17,16/; c/ unverzierte Kalottenschalen /Tf. 3:6 /; d/ vielleicht auch höhere konische Schüsseln /die Scherben sind zu klein/; e/ doppelkonische Gefässe /Tf. 3:7/. Ausser den bereits erwähnten Knubben und Henkeln waren noch andere vorhanden /Tf. 3:14, 8,17; Tf. 4:3-6/. Die erhaltenen Böden sind meistens flach und leicht vom Gefässkörper abgesetzt /Tf. 3:10-13/, bei dem Gefäss Tf. 3:17 handelt es sich vielleicht um einen Fussansatz /siehe Tf. 3:18/.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1963.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: B. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.
- Kresby: J. Jaša.
- Na titulní stránce: Rytina koně na koňském žeburu z jeskyně
Pekárny v Mor. Krasu.
- Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.